

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ 2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ DARDANOS İKTİSADİ İŞLETMESİ 2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	13
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	17

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART
ÜNİVERSİTESİ**

2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM BULGULARI	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	3

KISALTMALAR

ERASMUS : European Action Scheme for the Mobility of University Students /
Üniversite Öğrencilerinin Hareketliliği için Avrupa Topluluğu Eylem Programı

KDV : Katma Değer Vergisi

TL : Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Taşınmazlarda Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması
2. Kiralamalarda Devlet İhale Kanunu'na Aykırı İşlemler Yapılması
3. Parasal Sınırlar Dahilindeki Hizmet Alımı ve Yapım İşlerinde %10 Sınırını Aşan Kısım için Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 1992 yılında 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise

Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 21 fakülte, 3 yüksekokul, 1 enstitü, 13 meslek yüksekokulu ve 37 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	356	71	427
Doçent	304	88	392
Doktor öğretim üyesi	494	146	640
Öğretim görevlisi	428	42	470
Araştırma görevlisi	405	174	579
Toplam	1987	521	2508

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	448	232	680
Sağlık	544	177	721
Avukatlık	4	4	8
Teknik	121	47	168
Yardımcı	33	8	41
Sözleşmeli	141	272	413
İşçi	1074	35	1109
Toplam	2365	775	3140

Üniversitede 2023 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 4352’dir. Ayrıca Üniversitede 14 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2023 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	1.581.700.112,00	1.561.177.436,24	98,70
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	232.924.700,00	221.066.021,03	94,91
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	183.520.297,61	152.736.597,60	83,23
Cari Transferler	63.256.665,00	60.158.668,30	95,10
Sermaye Giderleri	173.230.000,00	135.485.234,85	78,21
Sermaye Transferleri	-	-	-
Toplam	2.234.631.774,61	2.130.623.958,02	95,35

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 1.573.595.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 661.036.774,61 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 2.234.631.774,61 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %95,35'i olan 2.130.623.958,02 TL kullanılmıştır.

2023 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 2.130.623.958,02 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %95,35'i kullanılmıştır. Personel giderlerinde 1.581.700.112,00 TL ödeneğin 1.561.177.436,24 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 232.924.700,00 TL ödeneğin 221.066.021,03 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 183.520.297,61 TL ödeneğin 152.736.597,60 TL'si, cari transferlerde 63.256.665,00 TL ödeneğin 60.158.668,30 TL'si, sermaye giderlerinde 173.230.000,00 TL ödeneğin 135.485.234,85 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2023 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı , Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 56.086.672,17 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2023 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

Gelir Türü	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23.619.000,00	55.803.525,00	236,27
Alınan Bağış ve Yardımlar	1.526.287.000,00	2.125.076.221,00	139,23
Sermaye Gelirleri	-	-	-
Diğer Gelirler	23.689.000,00	57.821.544,00	244,09
Toplam	1.573.595.000,00	2.238.701.290,00	142,27
Gelirlerden Ret ve İadeler (-)	-	5.507.872,00	-
Net Toplam	1.573.595.000,00	2.233.193.418,00	141,92

2023 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 1.573.595.000,00 TL olan Üniversitenin yıl sonunda net bütçe geliri 2.233.193.418,00 TL olarak gerçekleşmiştir.

Dönem faaliyet geliri 2.303.860.574,00 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 5.507.872,00 TL ve faaliyet gideri 2.335.833.486,00 TL olan Üniversite, 2023 yılını 37.480.784,00 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2023 yılı gelir toplamı 849.799.287,32 TL, gider toplamı 940.526.530,10 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 90.727.242,78 TL zarar ile tamamlanmıştır.

-İktisadi İşletmenin 2023 yılı gelir toplamı 209.798.240,42 TL, gider toplamı 206.682.736,55 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 3.115.503,87 TL kâr ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 27.05.2011 tarih ve 27946 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Kanunu'nun 4'üncü maddesi ile kurulan Çanakkale Teknoloji Geliştirme Bölgesi Anonim Şirketi'nin ortağıdır. Adı geçen Şirket'in kuruluş sermayesi 220.000,00 TL olup Üniversitenin %29,60 oranında ortaklığı bulunmaktadır. 2023 yılı Üniversite mali tablolarında 241 No.lu hesapta kayıtlı tutar 17.161.133,83 TL'dir. 05.01.2022 tarihli Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi 2216 ilan sıra numarasıyla belirtildiği şekliyle sermaye artırımına gidilmiş, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin payı %29,60'ta sabit tutularak 1.590.094,00 TL artırılmış ve toplam 3.070.094,00 TL olmuştur. Ayrıca 2023 yılında 14.091.039,83 TL'lik enflasyon farkı hesaplara yansıtılmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini

muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi

kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2023 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerinin tanımlamasıyla ilgili bazı çalışmalar yapmış olmakla beraber tüm riskler belirlenip çalışma sonuçlandırılmamıştır. Risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç

Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 3 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadroların 3'ü de doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmazlarda Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması

Üniversitedeki taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtları birbirinden farklı olmasına rağmen cins tashihi işlemlerinin tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi

durumunda tapu kayıtlarının, mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi olarak ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesine göre kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmaması durumunda, fiili kullanım durumları esas alınarak tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Denetimlerde, Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekilleri ile kayıtlarda belirtilen cinslerinin birbirine uygun olmadığı görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, imar barışında mevcut binaların çoğuna yapı kayıt belgesi alındığı, ancak yeni bina yapılan kampüslerde cins tashihinin tamamlanmadığı, cins tashihi eksikliği bulunan taşınmazlarda; güncellenecek yapıların tespit edilmesi, ileriye yönelik projelerin belirlenerek tamamlanması ve bu kapsamda belirlenecek ödenek doğrultusunda kısım kısım tamamlama yoluna gidileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; cins tashihinin yapılmaması Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekillerinin tam olarak görülememesine neden olmaktadır.

BULGU 2: Kiralamalarda Devlet İhale Kanunu'na Aykırı İşlemler Yapılması

Üniversitenin yaptığı kiraya verme işlemlerinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na aykırı şekilde, 6098 sayılı Borçlar Kanunu'na göre kiralama sözleşmesi yapıldığı, ayrıca yapılan bazı kiralama sözleşmelerinde mevzuata aykırı hükümler bulunduğu tespit edilmiştir.

2886 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesine göre Üniversitenin kiraya verme işlemleri bu kanuna göre yapılmalıdır. Aynı Kanun'un "Kiralarda Sözleşme Süresi" başlıklı 64 üncü maddesine göre üç yıldan uzun süreli kiralamalar için ilgili bakanlıktan izin alınması ve izinli olarak yapılacak kiralamaların da en fazla on yıllığına yapılması gerekmektedir.

Denetimlerde, kiraya verilen bazı taşınmazların kira süresi sonunda 6098 sayılı Kanun'a göre yenilenmesi için kiracının mahkemeye başvurup kazanması sonucu kira sözleşmesinin yenilendiği, mahkeme kararına göre yenilenen sözleşme süresinin sonunda da 6098 sayılı Kanun'a göre sözleşmenin yenilendiği tespit edilmiştir. Bazı dönemlerde ise sözleşme süresi bittiği halde yeni bir ihale yapılmadığı gibi sözleşmenin de yenilenmediği ve yeni dönem için

kira tutarının güncellenmediği, kiracının kendi belirlediği bedel üzerinden kira ödemeye devam ettiği görülmüştür.

Ayrıca kira sözleşmelerinde, Kanun’a aykırı olarak “kira süresinin bitiminden 30 gün öncesine kadar herhangi bir işlem yapılmazsa kira süresi 1 yıl uzatılmış sayılır”, “1 yıllık peşin ödenen kira ve KDV bedellerinden %10, 2 veya 3 yıllık peşin ödenen kira ve KDV bedellerinden %20 indirim uygulanır” hükümleri bulunmaktadır.

Bazı kira sözleşmelerinde ise Kanun’a aykırı bu maddeler, Kanun’a uygun maddeler ile birlikte verildiğinden sözleşme maddeleri birbiri ile çelişir hale gelmiştir. Örneğin “1 yıllık peşin ödenen kira ve KDV bedellerinden %10, 2 veya 3 yıllık peşin ödenen kira ve KDV bedellerinden %20 indirim uygulanır” hükmünün olduğu sözleşmede aynı zamanda “3 yıllık kira bedeli KDV dahil olarak sözleşme imzalama aşamasında ... banka hesabına yatırılacaktır” hükmü de bulunmaktadır. Aynı şekilde “kira süresinin bitiminden 30 gün öncesine kadar herhangi bir işlem yapılmazsa kira süresi 1 yıl uzatılmış sayılır” hükmü bulunan sözleşmede “toplam kira süresi (kira uzatımı dahil) kesinlikle 3 yılı geçmeyecektir” hükmü de bulunmaktadır.

Kamu idaresinin cevabında Borçlar Kanunu'na göre kira sözleşmesinin mahkeme kararına istinaden yapıldığı, 10 yıllık sürenin bitiminde ise anılan gayrimenkule ilişkin tasarruf konusunda karar verilemediği için konunun sürüncemede kaldığı, geline nokta ise Üniversitenin asli görevi olan eğitim amacıyla kullanılmasına karar verildiği belirtilmiştir. Ayrıca bulguda belirtilen diğer hususlar olan, kira sözleşmelerinde bulunan kanuna aykırı ve birbiri ile çelişen maddelerin bir kısmının 2022 yılında bir kısmının da 2024 yılında kurumun kullandığı matbu sözleşmelerden çıkarıldığı, bu tarihlerden sonra yapılan yeni sözleşmelerde bulunmadığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; kiraya verme işlemlerinin 2886 sayılı Kanun hükümlerine uygun olması ve yapılan sözleşmelerde de yürürlükteki mevzuata uygun ve birbiri ile çelişmeyen hükümler bulunması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 3: Parasal Sınırlar Dahilindeki Hizmet Alımı ve Yapım İşlerinde %10 Sınırını Aşan Kısım için Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması

Üniversite tarafından yapılan hizmet alımları ve yapım işlerinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 21/f ve 22/d maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılan harcamaların 2023 yılı toplamı Üniversitenin bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerin %10’unu aşmasına karşın

Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde; Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı hükmü yer almaktadır.

Üniversitenin 2023 yılı bütçesine hizmet alımları için toplam 20.657.432,42 TL ödenek konulmuş olup yıl içerisinde 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri çerçevesinde parasal limitlere tabi toplam 5.775.560,89 TL harcama yapılmıştır. Yapım işlerinde ise 105.225.700 TL ödenek konulmuş, yapılan harcama tutarı ise 12.509.928,02 TL'dir. Gerçekleşen tutarların, bu alımlar için bütçeye konulan ödeneğin %10'unu aştığı ve Kamu İhale Kurumundan da izin alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince söz konusu hususa bundan sonraki işlemlerde daha fazla dikkat edileceği belirtilmektedir.

Sonuç olarak; parasal limitler dahilinde yapılan hizmet alımı ve yapım işlerinde %10 sınırının Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmadan aşılması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART
ÜNİVERSİTESİ DARDANOS İKTİSADİ
İŞLETMESİ**

2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	13
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	14
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	15
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	15
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	15

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Dardanos İktisadi İşletmesi 02.09.2009 tarih ve 9 sayılı 4 no.lu Üniversite Yönetim Kurulu Kararı ile kurulmuş olup Tesisler Yönergesi ile faaliyetleri yürütülmektedir.

İşletmenin hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması; işlemlerinin kayıt altına alınması, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş ilkeleri çerçevesinde, yönetimin ve diğer ilgili kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması ve raporlanmasına ilişkin temel mevzuat, 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller'dir.

İşletme tarafından verilen hizmetlere ait bedelin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında yılı bütçe kanunundaki ilgili hükümler ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ hükümleri geçerlidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Dardanos İktisadi İşletmesinde toplamda 5 adet birim mevcuttur.

İşletme faaliyetlerini yürütmek amacıyla 26 sürekli personel çalıştırmaktadır. Personelin tamamı tesis işletme kadrosundadır.

1.3. Mali Yapı

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Dardanos İktisadi İşletmesinin 2023 yılı gelir tahmininin 14.500.000,00 TL gider tahmininin 13.450.000,00 TL, gerçekleşme rakamlarının ise 209.798.240,42 TL gelire karşılık 206.682.736,55 TL gider olduğu ve dönemin 3.115.503,87 TL kârla kapandığı görülmüştür. Tahmin ile gerçekleşen arasındaki farkın yüksek olmasının nedeni Spor Toto Teşkilat Başkanlığından, Spor Bilimleri Fakültesi İnşaatı için reklam karşılığı kesilen faturalar ile anılan bina için yüklenicinin İşletmeye kestiği faturalardır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan tebliğlere göre işlemlerini kayıt altına alan, muhasebeleştiren ve mali tablolarını hazırlayıp raporlayan sosyal tesislerden kurumlar vergisi ve/veya katma değer vergisi mükellefi olanlar, Esas ve Usuller’de yer verilen raporlama ve hesapların konsolidasyonu hükümlerine tabidir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Dardanos İktisadi İşletmesi kurumlar vergisi ve katma değer vergisi mükellefidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali taloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Dardanos İktisadi İşletmesinin 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART
ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİ**

2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	17
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	19
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	20
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	20
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	21
6.	DENETİM BULGULARI	21
7.	EKLER.....	26

KISALTMALAR

MDÖ	: Mesai Dışı Ödeme
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TL	: Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Gerekçesi Belirtilmeden Mesai Dışı Ödeme Kayıtlarının Silinmesi
2. İcap Nöbet Ücreti Ödenmemesi Nedeniyle Açılan Davalarda Yargılama Gideri Ödenmesi
3. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortalarının Yaptırılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 12.01.2003 tarih ve 24991 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur. Adı geçen Yönetmelik, 06.04.2021 tarih ve 31446 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilecek konularda; bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak, kurslar açmak, seminer, konferans ve sempozyum düzenlemek.

b) Danışmanlık, plan, deney, model deneyleri, bilgi işlem organizasyonu, iş değerlendirilmesi, analiz, ölçme, muayene, teknik kontrol, kalite kontrolü, standartlara uygunluğun tetkiki, teknik bakım, ekspertiz, ölçü ayarı yapmak ve bu hizmetlere ilişkin raporları düzenlemek.

c) Klinik, poliklinik, ameliyathane, laboratuvar ve atölyelerde, insan, hayvan, bitki ve her türlü madde, malzeme üzerinde yapılacak her çeşit muayene, analiz, deney, tahlil, ameliyat, ölçme, tetkik, tedavi, hemşirelik, hasta bakıcılık, bakım, üretim ile ilgili iş ve benzeri hizmetler yapmak ve bu amaçla yataklı, yataksız, sabit, geçici, gezici sağlık tesisleri, uygulama eczanesi, ilaç üreticilerinin çeşitli nedenlerle imha etmek istedikleri ilaçları, kimyasalları ilgili mevzuat hükümlerine göre imha etmek.

ç) Mevcut fiziksel kapasiteyi değerlendirerek, hizmet birimlerinin faaliyet alanı ile sınırlı olmak üzere, mal ve hizmet üretmek ve Yönetim Kurulunun izni alınmak koşuluyla üretilen mal ve hizmetleri pazarlamak, satmak, satış yerleri açmak ve işletmek.

d) Her türlü basım ve yayım hizmetlerini yerine getirmek.

e) Yabancı dil, yabancılara Türkçe öğretimi, pedagojik formasyon, bilgi işlem, yazılım ve donanım, bilirkişilik ve arabuluculuk eğitimi gibi konularda eğitim hizmetleri faaliyetlerinde bulunmak.

f) Üniversite sanayi işbirliği kapsamında çalışmalar yapmak, sanayi kuruluşlarının üretilen çeşitli malların standartlara uygunluğu konusunda raporlar düzenlemek, analiz ve ölçümler yapmak, projeler hazırlamak veya uygulamak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 40’tır.

İşletme Müdürlüğünde; işletme müdürü, 4 idari memur ve 7 sürekli işçi hizmet vermekte olup bunlardan 4’ünün kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli saymanlık müdürü, 1 saymanlık müdür yardımcısı ve 6 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik’in 4’üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2023 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 770.141.000,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı

tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider ve gelir bütçeleri 772.231.000,00 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2023 yılında 895.676.480,43 TL bütçe giderine karşılık 838.090.670,87 TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2023 yılı gelir tablosuna göre 849.799.287,32 TL gelir elde edilmiş, 940.526.530,10 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 90.727.242,78 TL zararla tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak

yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Gerekçesi Belirtilmeden Mesai Dışı Ödeme Kayıtlarının Silinmesi

Üniversite hastanesi kayıtlarında bazı hastalar için girilen tedavilerin ve uygulanan ameliyat, ilaç ve kullanılan diğer malzemenin kayıtlardan gerekçe belirtilmeden silindiği, bazı Mesai Dışı Ödeme (MDÖ) kapsamındaki hastaların bu kapsamdan çıkarılıp mesai içi hasta statüsüne alındığı tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Sağlık hizmetlerinin sağlanma yöntemi ve sağlık giderlerinin ödenmesi" başlıklı 73'üncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre yüksek öğretim kurumlarının hastanelerinde mesai saatleri dışında Kanun'un izin verdiği tutarda ücret alınarak MDÖ'lü hasta kabul edilebilmektedir. Bunun dışında mesai saatleri içerisinde hastaneye başvuran hastalara uygulanan tedavi, kullanılan sarf malzeme ve yapılan ameliyatlara kurumun kullandığı bilişim sistemine girilip ay sonunda toplu olarak Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) fatura edilip bedeli tahsil edilmektedir.

Denetimlerde, bazı hastalar için girilen tedavilerin, kullanılan sarf malzemesinin ya da yapılan ameliyatlara gerekçe gösterilmeden sistemden silindiği, MDÖ kapsamında muayene,

tedavi ya da ameliyat edilen hastaların yapılan işlemlerinin tamamen silindiği ya da MDÖ kapsamından çıkarılarak sadece SGK'ya fatura edildiği görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, bazı nedenlerle MDÖ kayıtlarının kaldırılması gerektiği ya da yapılan işlemin silinmesi/değiştirilmesinin zorunlu olduğu, bütün hastanelerde benzer uygulamanın olduğu ve silme işlemini yapan personelin log kayıtlarından belirlenebildiği ifade edilmiştir. Ancak, bulguda işlemlerin kayıtlardan silinmesi değil gerekçesiz silinmesi eleştirilmiştir.

Kaldı ki denetimlerde log kayıtlarından işlemleri silen personele ulaşıp silinen işlemlerin nedenleri sorulduğunda çok fazla işlem yapıldığı, 3-4 ay gibi uzun süre önce yapılan silme işlemlerinin gerekçelerini hatırlayamayacakları, silme yetkisinin sistem üzerinde kendilerinde olmasına karşın ilgili Profesörün sözlü talimatları üzerine belirtilen işlemlerin gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

Ayrıca idare cevabında, MDÖ'den silme işlemlerinin bundan sonra resmi yazı ve başhekimlik onayına bağlı olarak yapılması yönünde uygulama değişikliğine gidildiği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; hastanenin gelirini azaltan sistemden silme işlemlerinin gerekçelerinin sisteme girilmesi suretiyle ileride doğabilecek keyfi ya da kötü niyetli işlemlerin önüne geçilebileceği düşünülmektedir.

BULGU 2: İcap Nöbet Ücreti Ödenmemesi Nedeniyle Açılan Davalarda Yargılama Gideri Ödenmesi

Üniversite hastanesi bünyesinde çalışan doktorlardan icap nöbeti tutanlara, tuttukları icap nöbeti için ücret ödenmediği, doktorların bu nedenle kuruma karşı dava açtığı ve kazandığı, kurumun bu yüzden yargılama giderlerine katlanmak zorunda kaldığı görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Ek 33 üncü maddesinin birinci fıkrasında; yataklı tedavi kurumlarında nöbet tutan memurlar ile sözleşmeli personele nöbetlerinin karşılığı olarak izin verilmesinin uygun görülmediği durumlarda ödenecek nöbet ücretleri belirlenmiş, ikinci fıkrasında; madde hükmünün, üniversitelerin yataklı tedavi kurumlarında çalışan ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 50'nci maddesinin (e) bendi kapsamında bulunanlar ile yataklı tedavi kurumlarında çalışan ve 1219 sayılı Kanun'un ek 14'üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında bulunanlar hakkında da uygulanacağı, üçüncü fıkrasında ise; icap nöbeti tutanlara bu maddeye göre hesaplanacak nöbet ücretinin yüzde kırkının ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bu madde kapsamında; üniversite hastanesinde çalışanlara icap nöbeti karşılığında ödeme yapılması gerekmektedir. Kaldı ki icap nöbeti tutan personele bu hizmetine bir karşılık verilmemesi Anayasa'nın 18 inci maddesinde belirtilen angarya yasağına aykırılık teşkil etmektedir.

Denetimlerde, icap nöbeti tutan personele icap nöbet ücreti ödenmemesi nedeniyle personelin dava açtığı, kurumun bu davaları kaybettiği ve her bir dava için ayrı ayrı yargılama gideri ödendiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, 657 sayılı Kanun kapsamındaki memurlar ile sözleşmeli personele 2547 sayılı Kanun'un 50'nci maddesinin (e) bendi ile 1219 sayılı Kanun'un ek 14'üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında tıpta ve dış tabipliğinde uzmanlık eğitimi devam eden asistan, tabip ve araştırma görevlilerine nöbet ve icap ücretleri ödendiği, ancak 2547 sayılı Kanun'un kapsamındaki öğretim üyelerine Üniversitenin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının yazısı gereği mahkeme kararı olmaksızın icap ödemesi yapılmadığı belirtilmiştir. Kurumun karşılaştığı davalarda ise 2547 sayılı Kanun kapsamındaki öğretim üyelerine de icap nöbet ücreti ödenmesi gerektiğine karar verilmektedir.

Sonuç olarak; yukarıda belirtilen mevzuat hükmü uyarınca personele icap nöbet ücretlerinin ödenmesi suretiyle gereksiz yargılama giderleri yapılmasının önlenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortalarının Yaptırılmaması

Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırma yükümlülüğü bulunan personelden bir kısmının ilgili mali sorumluluk sigortasını yaptırmadığı görülmüştür.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesinde; kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda olduğu, bu sigorta priminin yarısının kendileri tarafından, diğer yarısının döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödeneceği, aynı maddenin son fıkrasında zorunlu sigortaları

yaptırmayanlara, mülki idare amirince sigortası yaptırılmayan her kişi için beş bin Türk Lirası idari para cezası verileceği belirtilmiştir.

Denetimlerde, Üniversitenin Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi ile Ağız ve Diş Sağlığı Uygulama ve Araştırma Merkezinde 2023 yılı sonu itibarıyla zorunlu mesleki sigortayı yaptırmakla yükümlü bulunan 552 çalışandan 439'unun Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı yahut kurumuna bildirmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında, ilgili birimlere yazı yazılarak sigorta yaptıran hekim sayısının artırıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, Üniversitenin anılan birimlerinde görev yapan söz konusu personelin tıbbi kötü uygulama sonucu neden olacakları zararlardan gerek zarar gören kişilerin gerek kurumlarının ve rücu edilmesi halinde kendilerinin zararlarının en aza indirilmesi için Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yaptırılması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortalarının Yaptırılmaması	2022	Kısmen Yerine Getirildi	Bu husus, Raporun “Diğer Bulgular” Bölümünde “Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortalarının Yaptırılmaması” başlığıyla yer almaktadır.